

**Dobre
spravovaná
kultúra**

**Systemové zmeny
podmienok pre
subjekty v kultúre**

Program

**Konferencia MK SR
18. 9. – 19. 9. 2023**

Dobre spravovaná kultúra

Systémové zmeny podmienok pre subjekty v kultúre (zámery pre Zákon o kultúre)

Konferencia Dobre spravovaná kultúra sa bude konať 18. septembra 2023 v priestoroch kinosály Slovenskej národnej galérie v Bratislave a 19. septembra 2023 v priestoroch Vodárenského múzea v Bratislave. **Tematicky sa zameria na dôležité aspekty tvorby verejných politík v oblasti kultúry a kreatívneho priemyslu.**

Konferencia nadväzuje na v júni tohto roka schválenú Stratégiu kultúry a kreatívneho priemyslu Slovenskej republiky do roku 2030, pričom venovať sa bude vybraným témam naviazaným na strednodobé a dlhodobé opatrenia, s konkrétnymi výstupmi, ktorými pozýva k verejnej diskusii.

Prijatá stratégia upozorňuje na chýbajúci Zákon o kultúre, ktorý by prepojil celý sektor kultúry a kultúrno-kreatívneho priemyslu (ďalej KKP), zdefinoval subjekty v kultúre či vytvoril predpoklady pre vstup ďalších zdrojov financovania. Príprava takéhoto zákona je behom na dlhú trať, ale už dnes sa dá začať pripravovať prostredie a postupne zavádzať do praxe konkrétne opatrenia smerujúce k zlepšeniu podmienok pre subjekty v kultúre, od podmienok pre umelcov a umelkyne, kultúrnych pracovníkov a pracovníčok, po kultúrne organizácie a inštitúcie a takpovediac „pripravovať pôdu“ pre prípravu a aplikáciu zákona do praxe.

Prvý deň konferencie bude prebiehať v troch blokoch. Obsahom prvého bloku bude verejný záujem v oblasti kultúry, téma rámcujúca prostredie – nazeranie na kultúru a rolu, ktorú napĺňa či má v spoločnosti plniť. **Témou druhého nadväzujúceho bloku budú ciele kultúrnej politiky** a ich využitie pre definovanie dostupnej a kvalitnej kultúry a jej spoločenských dopadov. **Tretí blok bude uzatvárať téma potreby a významu spolupráce.**

Druhý deň sa formou okrúhlych stolov pre pozvaných účastníkov a účastníčky hlbšie rozdiskutujú kľúčové témy nadväzujúce na zlepšovanie podmienok pre aktérov a aktérky v kultúre, pod jednotným názvom **zámery pre Zákon o kultúre.** Predstavené budú výstupy z pracovných skupín, ktoré pracovali na definícii fyzických a právnických osôb v kultúre, spôsoboch financovania v kultúre a na ďalších komponentoch potrebných pre prístupenie k systémovým zmenám.

Moderátorom podujatia bude Oliver Reháč, okrúhle stoly budú viesť gestori tematických pracovných skupín Zuzana Ivašková a Marcel Čas.

18. 9. 2023

Slovenská národná galéria (kinosála) Bratislava

9:00 – 9:30 Registrácia

9:30 – 9:50 Otvorenie konferencie ministerkou kultúry SR Silviou Hroncovou

9:50 – 10:10 Dobre spravovaná kultúra – zámery pre Zákon o kultúre

Prezentuje:
Zuzana Ivašková, MK SR

10:10 – 11:40 Verejný záujem v oblasti kultúry
panelová diskusia

Diskutujú:
Silvia Hroncová, ministerka kultúry SR

Filip Vagač, splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Róbert Špoták, riaditeľ Fondu na podporu umenia

Viera Dubačová, divadelná režisérka a občianska aktérka

Moderuje:
Oliver Rehák

Pohľad na oblasť kultúry cez verejný záujem predstavuje dôležitý článok v advokácii kultúry ako verejnej služby, ako aj v systematizovaní kultúrnych politík, na ktorých napĺňaní sa podieľa celá spoločnosť. Je prirodzeným vstupom do diskusie o vytváraní spravodlivejších podmienok pre subjekty pôsobiace v oblasti kultúry, ktoré verejný záujem napĺňajú. Ako možno definovať verejný záujem? Kto a ako ho v oblasti kultúry napĺňa? Čo môže jasné deklarovanie verejného záujmu priniesť pre potrebné zmeny v uvažovaní o kultúre, jej postavení a úlohe v spoločnosti? V čom nám môžu pomôcť príklady z iných rezortov na domácej pôde?

11:40 – 12:40 Prestávka na obed

12:40 – 14:30 Ciele kultúrnej politiky
prezentácia a panelová diskusia

Prezentuje:
Marcel Čas, Inštitút kultúrnej politiky, MK SR

Diskutujú:
Matúš Bieščad, štátny tajomník MK SR

Marcel Čas, riaditeľ Inštitútu kultúrnej politiky, MK SR

Jana Knežová, vedúca odboru kultúry, Košický samosprávny kraj

Marek Engel, analytik, Inštitút environmentálnej politiky, MŽP SR

Zuzana Révészová, sociologička, Spolka

Moderuje:
Oliver Rehák

Kultúrna politika nebola tradične posudzovaná prostredníctvom merateľných ukazovateľov podobne ako bývajú posudzované iné verejné politiky ako školstvo či zdravotníctvo. Pritom existujú

dáta, ktoré jasne argumentujú, prečo by rezort kultúry nemal byť v rámci celospoločenskej diskusie na „chvoste záujmu“. Na to, aby kvalita verejnej debaty o kultúrnej politike nezaostávala za ostatnými verejnými politikami, sú spracované ciele kultúrnej politiky aj s návrhom ich vyhodnocovania. Bude možné vďaka takémuto vyhodnocovaniu objektívne, na základe dát, posúdiť, aký celospoločenský dopad má kultúrna politika na Slovensku a sledovať ako sa jej výsledky a dopady vyvíjajú v čase? Nakoľko je náročné precízne prepojiť činnosť v kultúre, kreatívnom priemysle a umení s konkrétnymi merateľnými ukazovateľmi?

14:30 – 15:00

Prestávka

15:00 – 16:50

Potreba a význam spolupráce
prezentácia a panelová diskusia

Prezentuje:

Jakub Bakule, Kulturní a kreativní federace, ČR

Diskutujú:

Mária Beňáčková Rišková, gestorka tvorby Stratégie kultúry a kreatívneho priemyslu SR 2030

Jakub Bakule, analytik, Kulturní a kreativní federace, ČR

Maroš Brojo, generálny manažér, Slovak Game Developer Association

Juraj Heger, predseda, Združenie vydavateľov a kníhkupcov Slovenskej republiky

Moderuje:

Oliver Reháč

Kultúru a sektory KKP tvorí veľké množstvo rôznych aktérov a aktérik a vzhľadom na svoju odlišnosť sa líšia aj problémy a výzvy, ktoré je potrebné v rámci kultúrnych politik reflexkovať. V slovenskom kontexte nie je pravidlom, že by sa zástupcovia jednotlivých sektorov spájali do spoločných asociácií, čím by vedeli efektívnejšie tlmočiť svoje požiadavky a viesť systematický dialóg. Pritom práve spolupráca umožňuje rozličným subjektom nadobudnúť kolektívne vedomie a emancipovať sa v problematike, ktorá sa dotýka podmienok v akých pôsobia v oblasti kultúry. Ako motivovať aktérov a aktérky v spájaní sa? Ako efektívne komunikovať a presadzovať požiadavky voči tvorcom a realizátorom verejných politik, štátu či samospráve tak, aby mali dostatočnú silu a dosah? Akú úlohu má plniť vo vytváraní podmienok pre spoluprácu rezort kultúry?

16:50 – 17:15

Zhrnutie a ukončenie konferencie

19. 9. 2023

Vodárenské múzeum Bratislava

Na druhý deň konferencie je účasť, vzhľadom na limitované kapacity, na pozvánky MK SR. Výstupy budú spolu so záznamom zverejnené na stránke www.strategiakultury.sk.

9:00 – 9:30

Registrácia

9:30 – 11:30

Fyzické osoby v kultúre
okružly stôl k subjektom v kultúre

V súčasnosti nie je možné dôsledne identifikovať všetkých aktérov a aktérky pôsobiacich v kultúre, čo výrazne sťažuje prijímanie opatrení špecificky zameraných na celý sektor kultúry a kreatívneho priemyslu. Je potrebné legislatívne vymedziť, ktoré fyzické a právnické osoby možno považovať za aktérov a aktérky v kultúre a kreatívnom priemysle. Aká je definícia umelca/umelkyne a kreatívneho pracovníka/pracovníčky? Aké máme možnosti verifikácie a udeľovania štatútu? S akými problémami týkajúcimi sa pracovných podmienok sa profesionáli a profesionálky v kultúre stretávajú a ako by mala fungovať efektívna sociálna či pracovno-právna ochrana, ktorá povedie k dôstojným pracovným podmienkam, vrátane spravodlivej odmeny za ich prácu?

11:30 – 12:30

Prestávka na obed

12:30 – 14:30

Právnické osoby v kultúre
okružly stôl k subjektom v kultúre

Samostatná diskusia prebieha k definovaniu právnických osôb v kultúre a výhodám či limitom právnych foriem kultúrnych inštitúcií a organizácií. Ako definovať právnické osoby v kultúre? Aké registre v súčasnosti máme a ako ich viesť v budúcnosti? Ako by mala prebiehať verifikácia ich pôsobenia či udeľovanie štatútu a aké motivačné nástroje pre registráciu je potrebné zaviesť? Aké sú výhody a nevýhody jednotlivých právnych foriem pre fungovanie kultúrnych inštitúcií a ich udržateľnosť? Čo urobiť pre to, aby dosiahli väčšiu stabilitu v činnosti a flexibilitu v riadení?

14:30 – 15:00

Prestávka

15:00 – 17:00

Spôsoby financovania v kultúre
okružly stôl k rozvoju a stabilite

Ekosystém kultúry a kreatívneho priemyslu by mal mať vytvorené podmienky pre stabilné financovanie kombináciou verejných a súkromných zdrojov. Cieľom efektívne financovanej kultúry je legislatívna úprava, ktorá by stimulovala rast týchto zdrojov do oblasti kultúry a kreatívneho priemyslu pre zabezpečenie udržateľnosti a stability v prostredí. Potrebne je vyhodnotiť existujúce a navrhnúť nové formy financovania kultúry s cieľom zvýšenia efektívneho využívania finančných prostriedkov v kultúre a dostatočného financovania. Aké formy financovania kultúry a kreatívneho priemyslu dnes na Slovensku prevládajú? Čo dnes funguje dobre, čo je potrebné zlepšiť a naopak, čo dnes nefunguje a potrebujeme to zaviesť?

17:00 – 17:30

Záver:
Zhrnutie a čo ďalej?

Gestori:

Zuzana Ivašková, MK SR

Marcel Čas, MK SR

Facilitátorka:

Alexandra Poláková Suchalová, ÚSV ROS

SLIDO:

#dobrakultura

kreativneforum@culture.gov.sk

Ministerstvo kultúry SR

Nám. SNP 33

813 31 Bratislava

Slovenská republika

Konferencia bude tlmočená do posunkového jazyka. Počas konferencie budú vytvorené fotografické a audiovizuálne záznamy, svojou registráciou účastníci a účastníčky súhlasia s použitím fotografií a videozáznamov pre účely propagácie aktivít organizátorov.

Hlavný organizátor:

Spolupráca:

PKKP

i k p

